

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

VERSLAG OVER HET JAAR 2009

INLEIDING

Wat is er in het afgelopen verenigingsjaar veel gebeurd! Dat is mijn eerste gedachte als ik bij het schrijven van deze inleiding alles nog eens rustig de revue laat passeren.

Wij hebben steeds ons uiterste best gedaan goed geïnformeerd te blijven over plannen die betrekking hebben op de dorpskern van Broek. Bescherming en versterking van ons mooie, oude dorp is tenslotte onze eerste taak. Wij hebben daarom deelgenomen aan de werkgroep Visie op Broek. Met het oog op diezelfde taak hebben wij ook steeds geprobeerd bouwplannen in een vroeg stadium onder ogen te krijgen.

In 2009 hebben wij deelgenomen aan een bijeenkomst van historische verenigingen in de regio, georganiseerd door onze zustervereniging in Edam. Wij hebben daar ervaringen uitgewisseld, ons voorgenomen -waar mogelijk- meer samen op te trekken en elkaar jaarlijks te blijven ontmoeten. In 2010 zal Oud Broek als gastheer optreden van deze ontmoetingsbijeenkomst.

Enkele bestuursleden zijn druk bezig met het inventariseren van onze collectie. Atsie Drijver en Aagje Bruijn zijn met grote regelmaat in Het Broeker Huis te vinden, waar zij de uitgebreide collectie ansichtkaarten van jaartal en beschrijving voorzien. Sytze Boschma, die het systeem beheert, zorgt voor digitalisering van de gegevens die Atsie en Aagje aandragen.

Onder regie van Jan Maars hebben wij een record aantal rondleidingen verzorgd dit afgelopen jaar. De gidsen doen het met plezier en het levert een flinke bijdrage voor onze verenigingskas op. Graag maakt Oud Broek van deze gelegenheid gebruik de familie Van Doornik hartelijk dank te zeggen voor de bewezen gastvrijheid: wij waarderen het zeer dat wij het “beroemde huis” steeds in onze route mochten opnemen.

In mei, september en december hebben wij ons nieuwe blad, *Oud Broek.nl*, bij u bezorgd. Daarin zijn onze verenigingsnieuwtjes en interessante interviews met Broekers ondergebracht. Uit uw reacties blijkt dat u deze publicatie waardeert. *De Broeker Bijdragen* blijven daarnaast ook verschijnen zoals u gewend bent, met steeds nieuwe historische artikelen over ons dorp. Frouke Wieringa hoopt ook de komende jaren te blijven optreden als redactrice van dit historisch tijdschrift.

Inzake de Wilhelminatempel hebben zich stormachtige ontwikkelingen voorgedaan. Het initiatief voor de bouw ervan lag bij het bestuur. Inmiddels is er een aparte stichting opgericht om de bouw te begeleiden.

Hierbij spreek ik de hoop uit dat ook het volgende jaar weer een goed verenigingsjaar zal zijn.

Dick Broeder,
Voorzitter Historische Vereniging Oud Broek in Waterland

Maart 2010

Op de omslag: *Gezicht op de kerktoren vanaf De Erven.*

Uitgave: J.C.Posch & Zn, Broek in Waterland, ca 1960.

Ansichtkaart uit de collectie van Oud Broek. zie: 'collectie en beheer' pg. 9.

BESTUUR EN LEDENADMINISTRATIE

Bestuur

In het verenigingsjaar 2009 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- Dick Broeder - voorzitter (sinds 2008)
- Hillebrand Kuypers - secretaris (sinds 2008)
- Atsie Drijver - penningmeester (sinds 2008)
- Jan Maars - algemeen bestuurslid (sinds 2005)

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door Dick Broeder, Atsie Drijver en Jan Maars.

Het bestuur werd ondersteund door een aantal mensen die, zonder dat ze officieel lid waren van het bestuur, nauw betrokken zijn geweest bij diverse hoofdtaken van de vereniging. Frouke Wieringa had als redactrice van de reeks *Broeker Bijdragen* de verantwoordelijkheid voor de historische publicaties. Zij is daarnaast enige tijd aspirant-bestuurslid geweest maar heeft die functie inmiddels neergelegd.

Sinds de zomer neemt Aagje Bruijn, met het oog op een mogelijke bestuursfunctie, regelmatig deel aan de bestuursvergaderingen. Zij houdt zich voornamelijk bezig met het inventariseren en beschrijven van de historische collectie.

Het gat, dat met het afscheid van Werncke Husslage ontstond op het gebied van ruimtelijke ordening, wordt vanaf 2010 mogelijk gevuld door Ron Baltussen. Sinds eind 2009 woont ook hij de vergaderingen bij, eveneens met het oog op een bestuursfunctie. Namens Oud Broek en samen met onze vertegenwoordiger in de Commissie Stads- en Dorpsbeheer (CSDB), zal hij voorkomende bouwplannen nauwgezet volgen. Gezien de statutaire doelstelling van de vereniging *'het dorps- en landschapsschoon van Broek in Waterland te bewaren, te beschermen en waar mogelijk te vermeerderen'* is dit een zeer belangrijke bestuurszaak. Ron onderhoudt nauwe contacten met de vertegenwoordiger van Oud Broek in de CSDB, Sjef Kwakman.

Het afgelopen jaar heeft het bestuur driftig gezocht naar een passende procedure voor overleg met de Commissie van Advies, die in 2009 voor het eerst is benoemd. Het verheugt ons de leden te kunnen aankondigen, dat die nu bijna gevonden is.

Voor en namens de vereniging zijn verder nog diverse andere personen actief. Zij worden in de volgende hoofdstukken bij naam genoemd.

Een actueel overzicht van de samenstelling van het bestuur is te vinden op de website van de vereniging Oud Broek: www.oudbroek.nl. Onder de knop 'Bestuur' in het hoofdmenu 'Contact' (rechts bovenaan) treft u een lijstje aan met de namen, e-mail-adressen en telefoonnummers van de bestuursleden, plus de onderwerpen waar zij zich mee bezighouden.

Ledenadministratie

De vereniging telde op 1 januari 2009 439 leden. Op 31 december was het ledenaantal gegroeid tot 453.

Hiervan waren er 369 op 31 december 2009 woonachtig in Broek in Waterland (onder wie de twee ereleden: Dr. J.W. Niemeijer en J.P. Mars), 21 woonden in andere kernen van de gemeente Waterland, 21 in Amsterdam (onder wie ons erelid Han te Boekhorst) en de overige 42 verspreid door Nederland.

NOTULEN 43e ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op 23 april 2009 werd de 43ste algemene ledenvergadering gehouden in Het Broeker Huis. Het bestuur legde toen verantwoording af over het verenigingsjaar 2008. Dankzij een aantrekkelijk nevenprogramma werd de vergadering goed bezocht.

Aanwezige bestuursleden

Het Bestuur van de vereniging was in volledige bezetting aanwezig bij de vergadering: Dick Broeder (voorzitter), Hillebrand Kuypers (secretaris en notulist), Atsie Drijver (penningmeester), Werncke Husslage (bestuurslid) en Jan Maars (bestuurslid).

Opening en Mededelingen

De voorzitter, de heer Broeder, opent om 20.00 uur de vergadering en heet de aanwezige leden van harte welkom. Een bijzonder woord van welkom is er voor de voormalige voorzitter, penningmeester en erelid van de vereniging, de heer Han te Boekhorst en voor de heer Jaap Wortel, wethouder van de gemeente Waterland. De voorzitter verwelkomt tevens de heer Helmig Kleerebezem, die speciaal voor deze vergadering uit zijn woonplaats Borne naar Broek is gereisd.

Notulen 42e jaarvergadering (gehouden op 7 april 2008)

De notulen van de 42e jaarvergaderingen, zoals gepubliceerd in het Jaarverslag 2008, worden zonder opmerkingen of vragen door de vergadering goedgekeurd.

Toelichting op het jaarverslag over 2008

De voorzitter meldt dat het verslag over het verenigingsjaar 2008 zijns inziens een prachtig jaarverslag is geworden, geheel in de traditie van Oud Broek. Het Jaarverslag 2008 wordt zonder opmerkingen of vragen door de vergadering goedgekeurd.

Financieel verslag over 2008

De penningmeester, mevrouw Atsie Drijver, licht het financiële verslag, gepubliceerd in het Jaarverslag 2008, op hoofdlijnen toe. De vergadering heeft geen vragen of opmerkingen.

Verslag kascommissie 2008

De Kascommissie, bestaande uit de heren Jos van Doornik en Leo van der Voort, heeft de financiële stukken van de penningmeester gecontroleerd en verklaart dat het financiële jaaroverzicht over 2008 een correcte weergave van de financiële situatie van de vereniging biedt. Op advies van de Kascommissie verleent de vergadering, onder dankzegging aan de penningmeester, het bestuur décharge voor het gevoerde financiële beleid.

Benoeming kascommissie 2009

De heer Van der Voort treedt af. De heer Dirk Posch wordt door de vergadering gekozen als nieuw lid van de Kascommissie.

Vaststelling begroting 2009

De penningmeester licht de begroting voor 2009, zoals gepubliceerd in het Jaarverslag 2008, op hoofdlijnen toe. De vergadering heeft geen vragen of opmerkingen, en keurt de begroting goed.

De vergadering gaat akkoord met de voorgestelde contributieverhoging van EUR 2,50. De contributie wordt daarmee vastgesteld op EUR 12,50 voor binnenleden en EUR 15,00 voor buitenleden.

Uitreiking LaFargue 2008

De heer Husslage reikt namens de vereniging de traditionele La Fargue facsimileprent uit aan de heer en mevrouw Van der Schaar. Als blijk van waardering voor de zeer grondige restauratie van de voormalige pastorie van de hervormde kerk, is dit exemplaar voorzien van een gouden randje. Iedereen in het dorp kan alleen maar blij zijn met deze veelomvattende en goed geslaagde restauratie van dit beeldbepalende pand. Dankzij het doorzettingsvermogen van de Van der Schaars is deze onderneming tot een goed einde gebracht, ondanks tegenslagen als de bonte knaagkever en houtzwammen. Dit is, sinds 1980, de 31e keer dat de La Fargueprent wordt uitgereikt. De vergadering is het volledig eens met het besluit deze prijs toe te kennen aan de heer en mevrouw Van der Schaar.

Bestuurswijzigingen

De uitreiking van de La Fargue is de laatste bestuursdaad van de heer Husslage. Hij neemt direct daarna afscheid als bestuurslid, na een carrière van 12 jaar in het bestuur van Oud Broek. De voorzitter staat kort stil bij zijn enorme kennis van de Broeker historie en monumenten en zijn grote, gezichtsbepalende inzet voor de vereniging. De voorzitter dankt de heer Husslage hartelijk voor zijn diensten en overhandigt hem als blijk van waardering bloemen en een bon voor het bekende Broeker établissement De Witte Swaen. Dit alles onder de nadrukkelijke vermelding dat de vereniging hem bijzonder zal missen.

In zijn afscheidswoord vertelt de heer Husslage Oud Broek altijd als een soort kindje te hebben beschouwd. Nadat de vereniging ongeveer 12 jaar geleden te kampen had met een teruglopend ledental, achtte hij het zijn taak bij te dragen aan het opnieuw tot wasdom brengen ervan. Nu is hij inmiddels ook vader van twee kinderen van vlees en bloed en moet hij zijn eersteling, Oud Broek, loslaten. Het is tijd voor iets anders, maar het afscheid valt hem zwaar. De heer Husslage neemt hierna, onder applaus van de vergadering, plaats in de zaal.

De voorzitter meldt dat de positie van de zojuist afgetreden heer Husslage vacant is en dat het Bestuur op zoek is naar een geschikte kandidaat. De heer Husslage biedt overigens aan de vereniging nog enige tijd te assisteren als dat nodig is.

Overige mededelingen van het Bestuur

Commissie van Advies

Het Bestuur heeft een drietal Broekers gevraagd zitting te nemen in een Commissie van Advies, die het Bestuur kan adviseren over bijzondere zaken. De leden van deze commissie zijn mevrouw W.van Montfrans, de heer Jan Spaans en de heer Th.P.J. Kwakman.

Herbouw muziektent

De heer Maars doet kort verslag van de plannen voor de herbouw van de muziektent ('Wilhelminakoepel') in het Havenrak, zoals ook beschreven in het jaarverslag 2008. Sinds augustus 2008, toen de leden zich tijdens de Broeker feestweek via een enquête konden uitspreken over de herbouw van de Wilhelminakoepel, is bij bevolking en gemeentebestuur het enthousiasme voor de herbouw gegroeid. Het dagelijks bestuur heeft de plannen gedetailleerd laten uitwerken. Zij worden nu beoordeeld door de Commissie Stads- en Dorpsbeheer, waarbij onder andere gekeken wordt naar de kleurstelling, de detaillering en de sterkte van de constructie. Voor de kleurstelling van het gebouwtje zal nog een keuze gemaakt moeten worden. De oude ansichtkaarten laten namelijk verschillende kleuren zien. De begroting is voorlopig vastgesteld op ongeveer EUR 150.000, inclusief een reserve. Op korte termijn wordt deze begroting aangescherpt en zal het bedrag naar verwachting naar beneden worden bijgesteld. Er wordt tevens gekeken naar sponsormogelijkheden. Het doel is de muziekkoepeel te openen op 5 mei 2010.

De gemeente zal de herbouw van de muziekkoepeel financieren. Het wordt vastgesteld op ongeveer EUR 150.000, inclusief een reserve. Op korte termijn wordt deze begroting aangescherpt en zal het bedrag naar verwachting naar beneden worden bijgesteld. Er wordt tevens gekeken naar sponsormogelijkheden. Het doel is de muziekkoepeel te openen op 5 mei 2010.

Lantaarnpalen

De gemeente zal de herbouw van de muziekkoepeel financieren. Het wordt vastgesteld op ongeveer EUR 150.000, inclusief een reserve. Op korte termijn wordt deze begroting aangescherpt en zal het bedrag naar verwachting naar beneden worden bijgesteld. Er wordt tevens gekeken naar sponsormogelijkheden. Het doel is de muziekkoepeel te openen op 5 mei 2010.

Collectie Beheer Systeem

Mevrouw Drijver geeft een toelichting bij het Collectie Beheer Systeem, waarmee de grote collectie van de vereniging via het web voor iedereen toegankelijk zal worden gemaakt. Dankzij de medewerking van het Zijper Museum, dat het systeem heeft ontwikkeld, kan de Broeker Sytze Boschma het nu ook hier opzetten en inrichten. Het is een tijdrovende onderneming. Op dit moment zijn er ongeveer 200 items opvraagbaar via de website van Oud Broek, terwijl de collectie uit ruim 9000 voorwerpen van verschillende aard bestaat. De vereniging is nog op zoek naar mensen die kunnen assisteren bij de werkzaamheden, die deel uitmaken van dit project: het scannen, fotograferen en beschrijven van de voorwerpen en die vervolgens invoeren in het systeem. Aan de hand van een paar voorbeelden laat mevrouw Drijver vervolgens zien hoe het systeem werkt. De vergadering ontvangt het verhaal met enthousiast applaus.

Rondvraag

Tijdens de rondvraag worden er alleen vragen gesteld over de herbouw van de muziektent.

Is er gesproken met de omwonenden en eventuele bezwaarmakers? Het is belangrijk dat er goed naar deze mensen geluisterd wordt.

Dick Broeder: "Er is eerst een algemene enquête gehouden, waaruit bleek dat niet alle direct omwonenden enthousiast waren. Met deze mensen is gesproken en hun bezwaren zijn aangehoord. De plannen zijn nader toegelicht, mogelijke oplossingen voor de gemelde bezwaren zijn genoemd. Belangrijke punten van zorg zijn de vrees dat het uitzicht op- en het aanzicht van het Havenrak bedorven worden en dat de muziektent vooral dienst zal doen als een hangplek voor jongeren. Hier zijn echter goede oplossingen voor te bedenken. Zo is het de bedoeling om de jeugd te betrekken bij de bouw en het beheer van de muziektent. Hoewel de meeste bezwaarmakers niet echt blij waren, leken ze de plannen uiteindelijk toch acceptabel te vinden. Desondanks willen we natuurlijk graag verder blijven praten met de omwonenden. Het wordt vast een mooie muziekkoepeel!"

Hoe zit het met de financiering van de muziektent?

Jan Maars en Dick Broeder: "Eerst moet de begroting rond komen, daarna zullen er fondsen moeten worden geworven. Alles wat met de financiën van de muziektent te maken heeft

is ondergebracht in een separate stichting, de Stichting Herbouw Wilhelminatempel. De Vereniging loopt daardoor financieel geen enkel risico. Het bestuur van de stichting zal voorlopig bestaan uit drie bestuursleden van Oud Broek: Dick Broeder, Atsie Drijver en Jan Maars. Naar andere bestuursleden wordt nog gezocht. Het is de bedoeling dat de drie bestuursleden van Oud Broek te zijner tijd terugtreden."

Einde van de vergadering

De voorzitter sluit enige minuten na 21.00 uur het officiële deel van de ledenvergadering.

Discussie over massatoerisme in Broek

Na het officiële deel werd de vergadering voortgezet met een gezellig en informatief programma over massatoerisme in Broek. De discussie over het toerisme in Broek, dat na de Tweede Wereldoorlog een ferme omvang bereikte, was zeer levendig. In de jaren '60 van de 20e eeuw werd Broek in Waterland bezocht door vele duizenden toeristen per jaar. Vooral Amerikanen kwamen in groten getale naar het toen nog gedeeltelijk vervallen dorp van 'cheese makers and wooden houses'. Op zomerse dagen werden vaak wel zestig touring cars geteld, die onder regie van agent Bolks allemaal even parkeerden op het Kerkplein!

Onder leiding van Robert Zaal haalden Anneke de Haan, Aagje Bruijn en Kees van El herinneringen op aan deze tijd. Hun verhalen lokten diverse interessante aanvullingen uit. De Broekers in de zaal toonden zich zeer betrokken. Velen hadden deze jaren zelf meegemaakt. Cock van Olffen, een voormalige touringcaroperator die vanuit Amsterdam busladingen toeristen naar Broek haalde, was ook aanwezig en voerde uitgebreid het woord

Na tal van sterke verhalen over enorme omzetten, die dankzij de inzet van vrouwen en kinderen werden gehaald, over schilderijen 'van de broer van Rembrandt' en over bakken vol tulpenbollen op het kerkplein, werd de centrale vraag gesteld: '...dat toerisme, was dat nou leuk of juist niet?' Het antwoord luidde: nee, het was lang niet altijd leuk, maar het leverde voor een aantal ondernemers een verbazend goed rendement op. Kees van El verwoordde dit als volgt 'waar veel mensen zijn, is negotie te bedrijven'.

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2009

Inkomsten	Begroting	Gerealiseerd
Beginsaldo bank		€ 675,36
Contributies	€ 5.000,00	€ 5.375,50
Contributies 2010		€ 257,50
Giften	€ 500,00	
Verkoop artikelen	€ 200,00	€ 280,25
Rondleidingen	€ 1.200,00	€ 2.993,00
Foto's Havenrak	€ 1.000,00	€ 215,00
Diversen		€ 600,00
Wilhelminatempel		€ 1.727,83
Totaal	€ 7.900,00	€ 12.124,44

Uitgaven	Begroting	Gerealiseerd
Lidmaatschappen	€ 130,00	€ 117,50
Bestuurskosten	€ 200,00	€ 135,64
Verzekeringen	€ 50,00	€ 73,33
Bankkosten	€ 120,00	€ 62,69
Publicatie Broeker Bijdrage	€ 1.350,00	€ 323,90
Publicatie oudbroek.nl	€ 1.950,00	€ 2.059,00
Jaarverslag	€ 1.650,00	€ 2016,60
Verzendkosten		€ 988,88
Bijeenkomsten	€ 1.250,00	€ 693,60
Weidemolen	€ 100,00	
Beheer collectie	€ 300,00	€ 1.051,89
Kosten Open Monumentendag	€ 250,00	€ 301,01
Wilhelminatempel	€ 100,00	
Representatie	€ 250,00	€ 131,00
Diversen	€ 200,00	€ 581,95
Rondleidingen		€ 178,42
Foto's		€ 143,10
Eindsaldo Bank		€ 3.266,13
Totaal	€ 7.900,00	€ 12.124,44

	2008	2009
Inkomsten	€ 6.518,90	€ 11.449,08
Uitgaven	€ 7.277,07	€ 8.858,31
Saldo	-€ 758,17	€ 2.590,77

BEGROTING 2010

Inkomsten		Uitgaven	
Contributies	€ 6.200,00	Lidmaatschappen	€ 130,00
Verkoop artikelen	€ 250,00	Bestuurskosten	€ 200,00
Rondleidingen	€ 3.000,00	Verzekeringen	€ 100,00
		Bankkosten	€ 70,00
		Publicatie Broeker Bijdrage	€ 1.350,00
		Publicatie oudbroek.nl	€ 1.600,00
		Jaarverslag	€ 750,00
		Verzendkosten	€ 1.000,00
		Bijeenkomsten	€ 1.000,00
		Weidemolen	€ 100,00
		Beheer collectie	€ 500,00
		Tentoonstellingen	€ 400,00
		Wilhelminatempel	€ 100,00
		Representatie	€ 150,00
		Diversen	€ 200,00
		Rondleidingen	€ 100,00
		Diversen	€ 200,00
		Reservering	€ 1.700,00
Totaal	€ 9.450,00	Totaal	€ 9.450,00

Opmerkingen bij financieel overzicht 2009:

De vereniging Oud Broek kent geen kasgeld, alle betalingen verlopen via de bank.

Het positieve saldo 2009 komt voor een deel door terugbetaalde voorgeschoten kosten Wilhelminatempel.

In januari is het voorgeschoten bedrag op de rekening bijgeschreven.

Voor een ander deel is het positieve resultaat veroorzaakt door de vele rondleidingen.

De vereniging is in 2009 veel actiever geweest in het rondleiden van groepen door Broek in Waterland.

De trend die in 2008 is ingezet heeft zich voortgezet. Waren de inkomsten in 2008 nog ruim € 800,-, in 2009 is het bedrag ruim verdrievoudigt.

Het spaarbankboekje van de vereniging kent een eindsaldo van € 8.275,43. De rente bedroeg € 265,15.

Het door de vereniging beheerde Bomenfonds heeft eind 2009 een saldo van € 1.777,42.

Er is dit jaar niets uitgegeven en de rente bedroeg € 53,72.

Bomenfonds

Naast haar eigen financiële middelen beheerde de Vereniging ook in 2009 een Bomenfonds. Uit dit fonds kunnen bijdragen worden verstrekt voor het aanbrengen of verbeteren van groene elementen in en rond Broek in Waterland.

COLLECTIE EN BEHEER

Ontsluiting van de collectie

Zoals mevrouw Drijver op de jaarvergadering van 2009 al vertelde, is de vereniging begonnen de collectie van Oud Broek in een digitaal beheersysteem onder te brengen. Als leidraad voor de beschrijving dient de chronologische catalogus die de heer Niemeijer heeft opgesteld. Het Zijper Collectie Beheer Systeem (ZCBS), ontworpen door het Zijper Museum en gratis ter beschikking gesteld aan Oud Broek, is het systeem waarmee de gegevens worden gedigitaliseerd op een manier die handig is voor de beheerder maar ook voor belangstellenden, die op de website willen nagaan wat de vereniging bezit. De systeembeheerder, Sytze Boschma, onderhoudt het systeem. Eind december 2009 waren er via de website ruim 330 items voor het publiek opvraagbaar, alle voorzien van een foto en een beschrijving.

In februari is ten behoeve van het digitaliseren van de collectie een laptop aangeschaft. Nu kan tijdens het werk aan de collectie in Het Broeker Huis de tekst direct digitaal worden opgeslagen.

In 2009 zijn uit voorzorg alle videobanden in de collectie door Tatia Tensen overgezet op DVD en een extern geheugen. Hiermee is het behoud voor een termijn van ongeveer tien jaar gegarandeerd.

Uitbreiding van de collectie

De historische collectie van de vereniging is in 2009 uitgebreid met een aantal interessante en zeer uiteenlopende voorwerpen. Gedeeltelijk zijn ze aangekocht, gedeeltelijk via schenkingen verkregen.

Brandweerstok nr. 1

De heer E. van Dijk uit Nieuwkoop schonk ons Brandweerstok nr 1. Deze stok werd na de introductie van de brandspuit tegen het einde van de 17de eeuw, door de commandant van de brandweer gedragen, zodat men hem gemakkelijk kon herkennen (er waren geen uniformen) temidden van de in totaal 36 spuitgasten. De stok werd ook gebruikt om het pompritme aan te geven en deed dienst bij het op afstand houden van opdringerige toeschouwers. Brandweerstokken zijn gebruikt tot begin 20ste eeuw, toen distinctieven op uniformen in zwang kwamen. Brandweerstok nr. 2 was al in bezit van de vereniging

Herinneringen aan Broek van de heer G. J. Mulder

Mevr. Arien van Waterland uit Edam schonk ons een schrijfblok met ruim 200 pagina's handgeschreven herinneringen aan Broek in Waterland, geschreven door haar vader dhr G. J. Mulder. Dhr Mulder (1905-1997) was journalist van het Parool. Daarnaast ontvingen we drie fotoboeken met voornamelijk familiefoto's, krantenknipsels, kaarten van het beschermd dorpsgezicht uit 1973 en enkele negatieven. Zijn herinneringen aan de watersnood van 1916, gepubliceerd in *Oud Broek.nl*, kunt u vinden op de website.

Film 'Een natte Broek in Waterland'

Dhr J. Breve schonk ons een DVD van de film *Een natte broek in Broek in Waterland*. Deze film dateert uit het einde van de jaren 1950. De schenker woonde tot zijn 12e jaar in Broek. Hij vierde hier in 2009 op feestelijke wijze zijn 65e verjaardag en organiseerde een reünie van zijn klasgenoten van 53 jaar geleden.

Foto's van Broek

De fotoc lub schonk een overzichtsfoto (50 x 70cm) van Broek in Waterland uit ongeveer 1968 en een foto in A3 formaat van de restauratie van de kerk in 1989.

Foto's van gedenksteden

Jan de Waal gaf de vereniging 24 foto's van gedenksteden in Broeker gevels en zijmuren.

Broeker postpapier

Van Annemiek Ebbelaar kreeg Oud Broek postpapier met de tekst 'Post uit Broek in Waterland'. Het papier is versierd met tekeningetjes van Broek. Het postpapier is een uitgave van Wed.K.Bekebrede, Broeker Bazar, Dorpsstraat 134 en dateert van na 1947.

Tekening Broeker kerktoren

C. Boon uit Broek schonk de vereniging een ingelijste tekening van 18 x 24 cm. De tekening is in 1932 gemaakt door R.H.Oldeman en beeldt de kerktoren af gezien van het Leeteinde.

Schenking Sylvania Karanelan

Van Sylvania Karanelan kreeg de vereniging zes grote foto's en één kleinere uit het begin van de 20ste eeuw. Alle foto's zijn ingelijst in oude, hardhouten lijsten. Het zijn vroege afdrucken van foto's die nu nog in de kerk worden verkocht. Daarnaast schonk zij diverse krantenknipsels uit 1941,1962,1965,1983 en 1985, plus zestien ansichtkaarten uit de periode 1962 - 1965, de hoogtijdagen van het Broeker massatoerisme.

Diverse boeken (verkregen via schenking)

- *Het eiland Jan Mayen* - J. Brander, 1934;
- *Het hoe wie wat waar van de ansichtkaart* (toepasselijke uitgave van een oud dorpsgenoot) - Wiet Hekking, 1979;
- *Rommelmarkt Broek in Waterland* - Jaap Dekker, 1996;
- *Waterland Noord-Holland in proza, poëzie en prenten*; (Hierin een zeefdruk van Marjolijn Juray en een bijdrage van Ben Borgart) Stichting Culturele Raad Noord-Holland, 1992;
- *Kijkatlas van Noord-Holland* - Noortje de Roy van Zuydewijn, 1983;
- *Een huis voor het woord* - C.A.van Swighem;
- *De eerste herinnering* (ook van een aantal dorpsgenoten)- Nico Scheepmaker, 1988;
- *Over alles* (stukjes van Nico Scheepmaker)- samengesteld door Tim Krabbé, 1991 ;
- *De monumenten van geschiedenis en kunst van Waterland & omgeving* - J.J.F.W van Agt;
- *Dit land boven het IJ* - J.J. Schilstra;
- *Voorwaarden en bepalingen voor het huren van tuinen van de Diaconie* uit 1927;
- *Portret van een huis. Interieuraquarellen* (van Jaap Nieuwenhuis) -Gijsbert van der Wal;
- *Leven en werk van de schilder Paula Thies 1920-2000*. Oeuvrecatalogus samengesteld onder auspiciën van de Nieuwenhuis-Thies-Stichting, 2005.

Kinderboeken van Broeker auteurs

De vereniging kocht drie kinderboeken van hedendaagse schrijvers uit Broek en Waterland: *Hannes van Aart Staartjes* en *Mark en het mysterie van het Boze Meertje* en *De jacht op de diendoder* van Rik Hoogendoorn.

Tijdschriftartikelen

In het januari/februari nummer van 2009 van *Het Herenhuis* verscheen een groot artikel over Broek in de winter.

Beheer

Behalve de collectie in Het Broeker Huis beheert Oud Broek ook enkele verspreide objecten in het dorp.

Weidemolen

Rond de gezichtsbepalende weidemolen aan de Van Disweg, is het dit jaar rustig geweest. Na de reparaties van vorig jaar, door onze molenaar Jan Visser uitgevoerd, is het dit jaar gebleven bij het stevig in het vet zetten van het mechanisme. Een van onze bestuursleden heeft af en toe het gras gemaaid en een randje riet weggehaald van de oprukkende rietkraag. Dank aan ons lid Johan Oskam, die voor de laatste schouw van de sloten rond zijn land, ook de sloot en de rietkraag rond de molen heeft meegenomen. De molen kwam daardoor nog mooier en prominenter in beeld. Volgend jaar moet het molentje beslist meer draaien, vooral tijdens feestdagen en de Broeker Feestweek. Het is toch niet voor niets een zo veel gefotografeerd en door amateurschilders afgebeeld object in ons fraaie dorp.

Urinoir

Met de aanschaf van de weidemolen heeft Oud Broek indertijd te kennen gegeven, naast de oude, houten panden, ook kleinere historische objecten voor teloorgang te willen behoeden. Op die ingeslagen weg heeft de vereniging een volgende stap gezet. Zij heeft nu ook het urinoir op het kerkplein in beheer gekregen. Wij hopen het komend jaar onze plannen daarmee te kunnen onthullen.

PUBLICATIES

Oud Broek geeft twee periodieken uit. Waar de Broeker Bijdragen verslag doen van gedegen historisch onderzoek, besteedt de nieuwsbrief aandacht aan diverse historisch getinte Broeker nieuwtjes en wetenswaardigheden.

Broeker Bijdragen

In het afgelopen verenigingsjaar verscheen slechts één *Broeker Bijdrage*. De tweede was helaas nét niet op tijd klaar voor de decemberpost van de vereniging. Die ligt nu als reserve op de plank.

De verschenen bijdrage was van de hand van een historicus van buiten, de heer Sebastiaan Vonk, die zijn afstudeerscriptie over het einde van de zeevarende traditie in Broek voor ons tijdschrift bewerkte. Het artikel legde brede verbanden tussen transities in de economie en bevolkingsaantallen.

Intussen zijn contacten gelegd met diverse andere historici, die zich bereid hebben verklaard artikelen te schrijven over onderwerpen uit de geschiedenis van Broek in Waterland. Daarnaast blijven ook de heer J.W.Niemeijer en Frouke Wieringa regelmatig hun bijdragen leveren. De toekomst van de *Broeker Bijdragen* ziet er goed uit.

Nieuwsbrief Oud Broek.nl

In 2009 verschenen er drie edities van de nieuwsbrief: in mei, september en december. Ideeën voor de inhoud kwamen uit het bestuur, maar ook van Hanneke de Wit, de schrijfster van de artikelen en Hans Mulder, de vormgever van de nieuwsbrief. Het decembernummer is in Broek in Waterland huis aan huis verspreid om het meer bekendheid te geven en om het werven van nieuwe leden te ondersteunen. De nieuwsbrieven worden ook gepubliceerd op de website van de vereniging.

In 2009 was er aandacht voor een grote diversiteit aan onderwerpen. In de categorie 'personen' waren er interviews met Dr J.W. Niemeijer (over de oprichting en de beginjaren van de vereniging), Adrie Beunder (over zijn schilder- en tekenwerk), Cor Kaars en Herman Reurs (over hun ervaringen als timmerlieden in ons dorp van houten huizen) en voormalig huisarts Kees den Hartog. Tevens werd er stilgestaan bij de betekenis van het in 2009 afgetreden bestuurslid Werncke Huslage. Er is geschreven over de verbouwing en restauratie van de pastorie in De Erven 34-36. Historische beschouwingen waren er over onderwerpen als zaag- tandontginningen, de watersnood in 1916, het feest van de fanfare in 1944, massatoerisme in Broek en vijftig jaar Bakkerstraat-Roelestraat. Ook waren er artikelen over gebeurtenissen in het dorp waar de vereniging bij betrokken was, zoals de plaatsing van gietijzeren lantaarnpalen, de onthulling van de plaquette ter herinnering aan de heer Bruigom op Havenrak 1 en de steun van Oud Broek voor de herbouw van de ophaalbrug bij de Galgouw. Terugkerende onderwerpen waren verder de uitbreiding en digitalisering van de historische collectie, de aankondiging van activiteiten zoals de openmonumentendag en de najaarslezing en de stand van zaken met betrekking tot de plannen voor de herbouw van de muziektent in het Havenrak.

Het Bestuur is nog niet erg tevreden over de naam van de nieuwsbrief en nodigt de leden hierbij uit om een alternatieve naam te bedenken.

HET AANZIEN VAN HET DORP

De kerntaken van de vereniging zijn in de statuten duidelijk omschreven: behoud en versterking van de historische dorpskern en het omringende groene gebied.

Met dat doel in gedachten hebben wij deelgenomen aan de werkgroep 'Visie op Broek'.

De eerste, voorlopige plannen van de werkgroep waren voor Oud Broek reden om een eigen visie te verwoorden over het belang van de dorpskern. De opvatting van Oud Broek komt erop neer dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de bestaande dorpskern. Aan de noordkant van Broek ligt vanouds het hart van het dorp met al zijn centrale functies en dat moet zo blijven.

Oud Broek zal de Visiegroep met kritische belangstelling blijven volgen, zoals past bij de taak die in de statuten is vastgelegd.

Wij hebben steeds ons best gedaan tijdig geïnformeerd te worden aangaande bouwplannen in- en bij het beschermde dorpsgezicht. Waar nodig hebben wij onze mening daaromtrent geformuleerd.

Contacten gemeente

In 2009 is het aantal directe contacten met de gemeente tamelijk beperkt gebleven. Gecorrespondeerd werd er vooral over de bouwplannen in de boomgaard achter Leeteinde 5, over de bouwplannen achter Roomeinde 17 en de bouw van een nieuw huis op Keerengouw 18.

Commissie Stads- en Dorpsbeheer

De taak van de CSDB is: Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Waterland te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet in voorkomende gevallen en over de gemeentelijke monumentenzorg in het algemeen. Daarnaast geeft de commissie desgevraagd advies over de toepassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in de beschermde stads- en dorpsgezichten. Ook in 2009 werd de vereniging in de CSDB vertegenwoordigd door de heer Sjef Kwakman.

Hieronder treft u - kort genoteerd - de Broeker zaken die in de CSDB aan de orde zijn geweest. Het complete verslag vindt u op de website van Oud Broek.

Adres:

De Erven:
De Erven 2:
De Erven 34-36:
Dorpsstraat 17:
Eilandweg 3:
Havenrak 1:
Havenrak t/o nr. 11:
Havenrak 25, 27, 29:
Havenrak 27:
Keerengouw 18:
Keerengouw 20:
Laan 2:
Laan 12:

Betreft:

Plaatsing lichtmast.
Aanvraag Onderhoudssubsidie.
Geheel vernieuwen en veranderen van enkele bijgebouwen.
Kleurgebruik.
Vernieuwen van kozijnen en plaatsen van erfafscheiding.
Kleurvoorstel buitengevels.
Oprichten van een muziektent.
Vervangen van vijf dakramen.
Isoleren dak en intern verbouwen woning.
Geheel vernieuwen en vergroten van een woonhuis met bijgebouw.
Uitbreiding van de woning.
Restauratie en verbouwing van een woonhuis.
Oprichten van een dakverdieping.

- Leeteinde achter 5: Oprichten van een woonhuis.
- Molengouw 12: Oprichten van een dubbel woonhuis.
- Roomeinde 13: Renoveren en isoleren van het dak van het woonhuis toets.
- Zuideinde 5 en 7: Vergroten kappen, vervangen kozijnen en wijzigen indeling
- Roomeinde 17: Stedenbouwkundige toets.
- Roomeinde 32: Funderingsherstel woonhuismonument.
- Zuideinde 4: Wijziging kleur exterieur woonhuis.

Ook het plaatsen van de nieuwe lantaarnpalen binnen het beschermd dorpsgezicht Broek in Waterland is in de commissie besproken.

Veranderingen in het dorpsbeeld

Ook in 2009 is in het beschermde dorpsgezicht van Broek in Waterland weer het één en ander in het straatbeeld veranderd. De meest in het oog springende verandering is de reconstructie van het achterhuis van het pand de Erven 34-36. Na een aantal jaren leegstand en een verwoestende brand is deze "wond" in het beschermde dorpsgezicht eindelijk weer geheeld. Het resultaat mag er zijn. Er staat een passend woonhuis dat recht doet aan de oorspronkelijke situatie. Het restaureren van het monumentale voorhuis zal het toefje slagroom op de taart vormen.

Het verdwijnen van het woonhuis aan de Keerngouw 18 is een punt van zorg. Het is nog even afwachten of de nieuwe bebouwing tot een passend beeld leidt.

Een punt van zorg blijft de verandering van de kleur van een aantal panden in het beschermde dorpsgezicht. Het lijkt er op dat met name aan het Havenrak en in de Dorpsstraat de grijstinten langzaam worden vervangen door geel-groene kleurnuances. Op zichzelf is er wellicht niet veel in te brengen tegen de verandering van kleur. Alleen daar waar er sprake is van ensembles van huizen, die oorspronkelijk allemaal grijs waren, is het de vraag of deze individuele kleuraanpassingen de eenheid en samenhang in het straatbeeld niet aantasten. De Vereniging Oud Broek houdt de veranderingen goed bij en gaat er vanuit dat al deze kleurwijzigingen met officiële vergunning worden uitgevoerd. Het is in de eerste plaats aan de gemeente en aan de CSDB om toezicht te houden.

De restauratie van Havenrak 1 is, ondanks de verandering in kleur die ook hier heeft plaatsgevonden, weer een mooi voorbeeld van een geslaagde aanpak. De Vereniging Hendrik de Keyser heeft zich als nieuwe eigenaar een voorbeeldig monumentenbeheerder getoond. De kleurkeuze is overigens op basis van historisch onderzoek bepaald.

Een laatste kritische noot betreft de twee nieuw gebouwde woningen aan de Molengouw 23 en 23A.

Hoewel er hier sprake is van twee mooie huizen, consistent tot in de details, moet opgemerkt worden dat het van belang is de ontwikkeling van deze - en vergelijkbare - woningen in het perspectief van hun historische omgeving te zien. Niet elke plek in het dorp leent zich vanuit historische oogpunt, voor een invulling met zulke 'rijke' woningen. De huidige behoefte aan dergelijke objecten is echter, vanuit de visie van de ontwikkelaars tenminste, juist erg groot.

Deze opmerking is ook van toepassing op het nieuwe pand ter vervanging van de stolp van Reijnders op Wagengouw 7. Op zichzelf staat er een goed gedimensioneerd pand, zorgvuldig vormgegeven, maar in verhouding tot de oude situatie is er geen sprake van een passende invulling. Het is jammer dat de voormalige stolp niet als hoofdvorm is terug gekeerd.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Rondleidingen

Het aantal rondleidingen is in 2009 opnieuw behoorlijk gegroeid. Waar de teller het voorafgaande jaar op 24 groepen bleef steken, mochten wij in 2009 voor 31 groepen een rondleiding verzorgen. Bovendien waren de groepen ook groter, wat inhoudt dat er vaker twee of zelfs drie gidsen met een groep onderweg waren. Als gevolg hiervan zijn de inkomsten uit de rondleidingen substantieel gegroeid. Hiervoor is een speciaal woord van dank op zijn plaats aan ons team van gidsen, die steeds met veel plezier en belangeloos klaar staan om onze bezoekers te ontvangen: Han te Boekhorst, Mieke de Graaf, Fred Roskam, Jan de Waal, Atsie Drijver en Jan Maars.

Een speciaal woord van dank zijn wij verschuldigd aan de familie Van Doornik, die om de rondleiding nog interessanter te maken, uitsluitend en alleen voor groepen van de Vereniging Oud Broek een ontvangst met rondleiding verzorgt in het "beroemde huis".

De Wilhelminatempel

De Stichting Herbouw Wilhelminatempel is in november 2008 opgericht op initiatief van de Vereniging Oud Broek in Waterland, om de financiën van de vereniging en de herbouw van de muziektent gescheiden te houden. Inmiddels is het hele project organisatorisch los komen te staan van de Vereniging Oud Broek. De door de vereniging voorgeschoten kosten zijn in 2009 door de Stichting terugbetaald.

De persoonlijke betrokkenheid van het bestuur van Oud Broek bij de plannen is nog altijd erg groot, omdat de leden van het dagelijks bestuur tevens optreden als stichtingsbestuur voor de muziektent. In mei 2009 werd dan ook het bestuur van Oud Broek uitgenodigd - en niet het stichtingsbestuur - voor een bijeenkomst in de pastorie, waar gesproken werd over de bouwplannen en de eventueel negatieve gevolgen van de muziektent voor de omwonenden. Het bestuur is daarop ingegaan.

Een korte samenvatting van de verdere gebeurtenissen

Op 5 oktober 2009 heeft de gemeente een informatieavond belegd met een onafhankelijke voorzitter, waar voor- en tegenstanders hun standpunten konden verdedigen. Er werd door de Stichting een powerpoint presentatie vertoond, om de stand van zaken weer te geven.

Vanaf 9 oktober 2009 lag het bouwplan gedurende 6 weken ter inzage in het gemeentehuis. In die tijd konden zienswijzen ingediend worden. Dit is de stand van zaken op 31 december 2009.

De brug aan de Galggouw

Het Burgerkomitee Volgermeer en de Vereniging Oud Broek hebben nauw overleg omtrent de ontsluiting van de Volgermeer. De sanering van de vervuilde polder is uiterlijk december

2010 gereed en op dat tijdstip moeten ook de inrichtingswerkzaamheden voltooid zijn. Het Burgerkomitee en Oud Broek maken zich samen sterk voor het terugbrengen van de ophaalbrug en de voormalige sluis aan de Galggouw. De ophaalbrug is gebouwd in 1920 toen de werkzaamheden in de veenderij een aanvang namen. Eind jaren 1950 is de ophaalbrug vervangen door een hefbrug. In de jaren 1980 is de brug afgebroken en is de Veenderijvaart op die plek gedempt. Tussen de brug en de Volgermeer ligt de sluis. Deze sluis doet geen dienst meer en is totaal in het ongereede geraakt. Het zou mooi zijn deze sluis te restaureren zodat hij in de toekomst dienst kan doen als entree naar een prachtig stuk nieuw aangelegde natuur.

Broeker Feestweek

Net als in 2008 verzorgde het Bestuur van Oud Broek tijdens de fameuze Broeker Feestweek (8 - 16 augustus 2009) een bijzonder deel van de jurering. Bij alle activiteiten beoordeelden bestuursleden de deelnemende teams op het punt van presentatie. Zij letten er in het bijzonder op, of gedrag en kleding consistent waren met het gekozen thema. Het was opnieuw duidelijk dat Broek op dit vlak over een onuitputtelijk reservoir aan talent beschikt, dus de keuze was niet eenvoudig voor de jury. Oud Broek beloofde na rijp beraad het team van de Engeltjes en Duiveltjes met de meeste punten. De eindoverwinning over alle onderdelen van de feestweek was overigens voor het team van de Broeker brandweer, dat dit jaar opereerde onder de naam Los Bomberos.

Zoals de traditie inmiddels wil, was Oud Broek ook dit jaar met een kraam aanwezig op de Broeker markt aan het eind van de feestweek.

De heer Bruigom herinnerd

In het huis Havenrak nr. 1 heeft van 1951 tot zijn overlijden in 1992 de heer N.P. Bruigom gewoond. Hij was een van de oprichters van Oud Broek, penningmeester van de vereniging van 1965 tot 1980 en, belangrijker nog, een groot kenner van de Broeker geschiedenis.

Het houten huis, in zijn huidige vorm daterend uit 1783, staat algemeen bekend als 'het huis van Bruigom'. Van 1671 tot 1951 was er een bakkerij gevestigd. Daarna werd het huis bewoond door het echtpaar Bruigom. Mevrouw Bruigom-

Six, die in 2007 overleed, vermaakte het huis en een aanzienlijke som gelds aan de Vereniging Hendrick de Keyser. In het afgelopen jaar is het huis, dat in de loop der jaren enigszins vervelooos en vervallen was geraakt, grotendeels gerestaureerd door die vereniging.

Om de voltooiing van de restauratie ook symbolisch af te ronden, hebben op 8 september twee andere oprichters van Oud Broek, de heren J.W. Niemeijer en J.W. Mars, beiden vergezeld van hun echtgenote, een plaquette onthuld op de gevel van het huis. Deze plaquette verwijst naar de grote betekenis die de heer Bruigom heeft gehad voor de geschiedbeoefening in Broek in Waterland.

Open Monumentendag 2009

Het weekend van 12 en 13 september 2009 stond geheel in het teken van de Open Monumentendag, en die stond weer in het teken van het thema 'kaarten'.

Oud Broek organiseerde voor het eerst sinds jaren geen bezoeken aan karakteristieke Broeker huizen, maar beperkte zich dit keer tot een expositie in de Broeker kerk. Dankzij Adri Beunder en Jaap van Rijn, bevlogen verzamelaars van alles wat met Broek te maken heeft, kon Oud Broek een bijzonder fraaie serie ansichtkaarten en topografische kaarten laten zien. En zo stond (Oud) Broek ook in 2009 weer mooi op de kaart.

Najaarslezing

De najaarslezing (19 november) werd dit jaar verzorgd door Wil Schackmann. Hij sprak over zijn boek *De Proefkolonie; vlijt, vaderlijke tucht en het weldadig karakter onzer natie*. Het boek gaat over een belangrijk onderwerp uit de geschiedenis van de armoedebestrijding in Nederland.

Uit heel Nederland trokken vanaf 1818 arme kolonisten naar het woeste zuidwesten van Drenthe. Zij hoopten daar een nieuw bestaan op te bouwen in de ontginningen Frederiksoord en Willemsoord. Zij gingen vrijwillig, maar met een stevige duw in de rug van hun welvarender plaatsgenoten, die financiële bijdragen leverden. Ook uit Broek in Waterland kwamen kolonisten. Sterker nog, Broek in Waterland was de eerste plaats die een kandidaat leverde voor de nieuwe kolonie.

In zijn boek weet Schackmann, dankzij het omvangrijke archief van de Maatschappij van Weldadigheid, heel 'dichtbij' de eerste bewoners van de koloniën te komen. Hij volgt bijna van dag tot dag hun belevenissen en hun gevoelens bij de 'weldadigheid' die ze ondergaan.

Tijdens zijn lezing vertelde Schackmann in het Broeker Huis over de Subcommissie van Weldadigheid van Broek in Waterland, die viel onder het arrondissement Monnickendam. Bij-

zonder was dat de financiële bijdragen van Broek groter waren dan die van Monnickendam zelf, dat toch een veel grotere plaats was. Daarnaast beschreef hij het leven in de kolonie aan de hand van de belevenissen van Broeker kolonisten. Het verhaal ging vooral over de eerste kolonist uit Broek in Waterland, Jan Cornelis Westerveld, die er eerst een groot succes van leek te maken. Hij steeg op tot de hoogste koloniale status, maar struikelde vervolgens over de 'brood-affaire'. Hij en zijn vrouw verlieten de kolonie. Een zoon keerde later wel terug maar kwam onder verdenking te staan van 'heling van koloniale goederen'. Schackmann vertelde ook over Neeltje Heijkamp, een weesmeisje uit Broek, dat op haar 16e door de subcommissie naar de kolonie werd gestuurd en ondergebracht bij wildvreemde - en soms een beetje merkwaardige - huishoudens.

Contacten met andere historische verenigingen

Op initiatief van Oud Edam spraken begin november een aantal historische verenigingen uit de regio met elkaar over hun werk, verenigingsperikelen en wat er nog meer ter tafel kwam. Een goed initiatief waar Oud Broek zich graag voor inzet. De volgende bijeenkomst zal in Broek in Waterland plaatsvinden. Het bestuur beraadt zich nog over het programma.

Lantaarnpalen

De gemeentelijke toezeggingen, om de kunstharsmortel lantaarnpalen aan het Havenrak in 2009 te vervangen, zijn inmiddels waargemaakt: er staat nu een schitterende rij hardstenen exemplaren. Ook zijn in het voorjaar de door de Gemeente toegezegde gietijzeren palen met de mooie koperen 'De Nood'-armaturen geplaatst aan de Noordmeerweg, in Broek-Zuid aan de Jaagweg, Eilandweg, Zuideinde en Molengouw. Niet zonder trots kunnen we zeggen, dat hiermee, dankzij jarenlange inspanningen van Oud Broek, ons doel van passende straatverlichting in de historische dorpskern is bereikt.

Er ontbreken nu nog slechts vier lantaarns aan het begin van de Wagengouw. Zij worden door de gemeente geplaatst in het voorjaar van 2010, tegelijk met het opknappen van de bestrating.

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

Op 5 april 1965 werd de Historische Vereniging Oud Broek in Waterland opgericht.

De vereniging, beter bekend onder de naam 'Oud Broek', stelt zich ten doel 'het dorps- en landschapsschoon van Broek in Waterland te bewaren, te beschermen en waar mogelijk te vermeerderen'. Dit betekent dat de vereniging zich actief inzet voor de handhaving van het beschermde dorpsgezicht, de bescherming van karakteristieke panden daarbuiten, en ook van het kwetsbare veenweidelandschap in de omgeving van het dorp.

Om deze reden ook heeft een vertegenwoordiger van Oud Broek zitting in de Commissie Stads- en Dorpsbeheer (CSDB) van de gemeente Waterland. Deze commissie past de normen van de Welstandsnota en eigen historisch inzicht toe op alle aspecten van ruimtelijke ordening en bouwplannen die binnen de contouren van het beschermde dorpsgezicht spelen. Daarnaast wil de Vereniging het gevoel voor het eigen karakter van het dorp bij zijn in-gezeten en ontwikkelen en de plaatselijke geschiedenis bestuderen en vastleggen. Hiertoe verzorgt Oud Broek rondleidingen, lezingen en excursies, brengt ze publicaties uit en onderhoudt ze een waardevolle historische collectie.

Oud Broek wil graag een actieve vereniging zijn, van en voor iedereen die het 'mooiste dorp van Noord-Holland' een warm hart toedraagt.

Nieuwe leden krijgen een welkomstpakket, bestaande uit enkele jaarverslagen en Broeker Bijdragen over uiteenlopende onderwerpen uit de Waterlandse geschiedenis.

De leden worden vervolgens op de hoogte gehouden van eventuele ontwikkelingen in het dorpsbeeld; dragen via de contributie bij aan het behoud van de collectie bestaande uit historische geschriften en voorwerpen; krijgen de gelegenheid tot het bijwonen van lezingen en excursies over Broek in Waterland en omgeving; ontvangen het jaarverslag en nieuwe Broeker Bijdragen.

Contributie

Inwoners van Broek in Waterland zijn lid voor minimaal € 12,50 per jaar. In verband met verzendkosten is de contributie voor leden buiten Broek in Waterland minimaal € 15,00 per jaar. De penningmeester heeft overigens een sterke voorkeur voor contributie- betaling door middel van automatische incasso.

Voor meer informatie over Oud Broek kunt u terecht op www.oudbroek.nl.

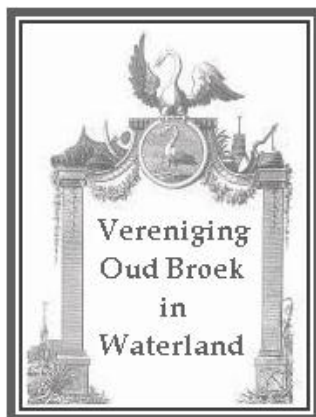
Verder kunt u contact opnemen met de volgende personen:

Algemene informatie: dhr Jan Maars (020-4031118 / 06-53923773)

Aanmelding en contributie: mevr Atsie Drijver (020-4031201)

Fotografie: Jan de Waal, Nico Merkelijn en bestuursleden van Oud Broek
Vormgeving en opmaak: Studio Hans Mulder
Druk: Speed-o-print, Amsterdam

VERENIGING OUD BROEK IN WATERLAND

p/a Buitenweeren 17, 1151 BE Broek in Waterland

Website: www.oudbroek.nl • E-mail: info@oudbroek.nl

Bankrekening: 31.07.02.194